

3. Кащена Н.Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика : монографія. – Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2021. 389 с.

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Божко Я. Ю., гр. Б-19

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Н.М. Гаркуша**
Державний біотехнологічний університет

В умовах конкуренції та невизначеності ринкового середовища перспективи сталого економічного розвитку вітчизняних підприємств значною мірою залежать від ефективності управління витратами. Вирішення проблем пошуку оптимального рівня витрат, який би забезпечував достатнє зростання прибутку й підтримку фінансової стійкості суб'єктів господарювання в конкурентному середовищі, обумовлюється якістю обліково-аналітичного забезпечення управління.

Систему обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємства слід розглядати як єдність підсистеми обліку, аналізу та аудиту.

Слід зазначити, що визначальною ланкою в системі обліково-аналітичного забезпечення управління витратами є облікове забезпечення, оскільки прийняття управлінських рішень стосовно оптимізації витрат базується на інформації, що міститься в первинних та зведених бухгалтерських документах, фінансовій та управлінській звітності. Зокрема, завданнями обліку витрат є: розрахунок витрат кожного підрозділу та витрат на одиницю продукції (товарів, робіт, послуг); здійснення пошуку ресурсів, за рахунок яких можливо мінімізувати витрати.

Важливим елементом в системі обліково-аналітичного забезпечення управління витратами, дієвим засобом виявлення внутрішньогосподарських резервів відносного зниження витрат при одночасному зростанні обсягів діяльності та прибутку, основою розробки науково-обґрунтованих планів та управлінських рішень є економічний аналіз. Результати економічного аналізу необхідні різним зовнішнім і внутрішнім користувачам для розробки оптимальних управлінських рішень, направлених на підвищення ефективності бізнесу.

Крім того, економічний аналіз витрат є засобом для обґрунтування бізнес-планів, а також контролю за їх виконанням. При

цьому слід зазначити, що ефективність аналізу значною мірою залежить від систематичності його проведення. Проведення аналізу забезпечує вивчення динаміки витрат у цілому по підприємству та в розрізі їх окремих видів і статей, вивчення структурних зрушень у складі витрат та окремих статей, визначення суми абсолютної та відносної економії або перевитрат.

З метою отримання оптимального результату від здійснення витрат необхідно враховувати не тільки їх величину, структуру та склад, а й вплив чинників, які можуть змінювати поведінку витрат та зумовлювати невизначеність отримання економічного результату діяльності підприємства. Умовою якісного управління витратами є наявність єдиної методики аналізу з урахуванням специфіки діяльності підприємств галузі.

В процесі аудиту, як складової системи обліково-аналітичного забезпечення управління витратами, перевіряється правильність, достовірність та точність формування облікової інформації, що дозволяє своєчасно виявити та виправити помилки та забезпечити якість аналізу витрат та пов'язаних з ним управлінських рішень.

Таким чином, обліково-аналітична система, яка являє собою сукупність облікової інформації та отриманих на її базі аналітичних даних, повинна стати інформаційним забезпеченням управління витратами та діяльністю підприємства в цілому. Основним принципом, що забезпечує ефективність функціонування обліково-аналітичної системи, є безперервність взаємодії її складових: обліку, аналізу та аудиту, що взаємодіють через інформаційні потоки в процесі формування і передачі оперативної обліково-аналітичної інформації для забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень.

Крім того, вважаємо, що вирішення проблеми відповідності інформаційного забезпечення потребам управління витратами суб'єкта господарювання потребує постійного удосконалення організаційних та методологічних засад обліково-аналітичної складової системи управління. За цих умов особливої актуальності набуває проблема посилення контрольних функцій обліку, підвищення аналітичності, оперативності облікової інформації, своєчасного забезпечення користувачів об'єктивною, достовірною, неупередженою інформацією, а також розробки методик використання інформаційних потоків для прийняття виважених управлінських рішень стосовно зниження витрат та підвищення прибутковості підприємства.

Отже, функціонування раціональної системи обліково-аналітичного забезпечення управління витратами суб'єктів господарювання дає можливість обґрунтувати розмір та рівень витрат

на плановий період, дослідити доцільність витрат, впливати на їх формування, своєчасно виявляти потенційні можливості мінімізації їх розміру, оптимізації складу та структури.

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Гаєвський Є.В., Гордієвич І.О., здоб. ОС «Магістр»
Науковий керівник – д-р екон. наук, доц. **С.І. Василюшин**
Державний біотехнологічний університет

Сучасний економічний простір неможливо уявити без цифрових технологій, які проникли абсолютно в усі сфери життя людства. Цифровізація змінює технологічну, економічну та соціальну реальність, що є особливо важливим під час вирішення питань інформаційного забезпечення управлінських процесів на рівні держав чи окремих бізнес-структур.

Бухгалтерський облік як єдине надійне джерело достовірної, доречної, неупередженої та точної інформації про події господарського життя одним із перших зазнає впливу цифрових технологій підготовки та обробки облікової інформації.

Під автоматизацією обліку розуміють комплекс заходів, спрямованих на використання комп'ютерно-хмарних технологій реєстрації, обробки, зберігання та передачі облікової інформації на платформах певних бухгалтерських програмних продуктів.

Сьогодні найбільш уживаними програмами комплексної автоматизації облікового процесу є «1С:Підприємство», «SAP», «Парус», «Дебет Плюс», «М.Е.Дос IS», «Соната», «Універсал», «Галактика» тощо. Донедавна особливого розповсюдження набула програма «1С:Підприємство», проте сьогодні вона трансформована у програму «BAS». Програмний продукт «BAS Бухгалтерія» призначений для автоматизації бухгалтерського і податкового обліку, зокрема й підготовки обов'язкової (регламентованої) звітності, в організаціях, що здійснюють будь-які види комерційної діяльності: гуртову і роздрібну торгівлю, комісійну торгівлю (включно з субкомісією), надання послуг, виробництво тощо. Бухгалтерський та податковий облік ведеться відповідно до чинного законодавства України [1].

На думку практиків, серед основних переваг автоматизації – суттєве скорочення часу на обробку господарських операцій;